

Передплата

на «РУСЛАНА» вносить:

в Австрії:

на цілий рік . . . 12 р. ав.
на пів року . . . 6 р. ав.
на чверть року . . . 3 р. ав.
на місяць . . . 1 р. ав.

За границею:

на цілий рік . . . 20 рублів
або 40 франків
на пів року . . . 10 рублів
або 20 франків
Поодинокі числа по 8 кр. ав.

РУСЛАН

«Вирнеш ми очи і душу ми вирнеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш,
бо руске ми серце і віра руска.» — з Русланових псалмів М. Пашкевича.

Виходить у Львові що дні крім неділі і руских свят о год. 6-й пошлудни.
Редакція, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 9 ул. Коперніка. — Експедиція місцева в Агенції Ляндовского в пасажі Гавсмана.
Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженє. — Рекламациі неопечатані вільні від порта. — Оголошеня авичайні приймають ся по ціні 10 кр. від стрічки, а в «Надісланім» 20 кр. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 15 кр. від стрічки.

Запросини до передплати.

Почало ся третє чвертьрічє нашого видавництва. Тимто просимо відновити передплату, щоби можна управильнити експедицію. Всіх, що мають залеглости за минуше чвертьрічє, просимо о скорє вирівнанє тихже, позаяк мусимо все оплачувати готівкою і не користуємо ся ніяким кредитом.

Від Адміністрації «Руслана».

Цісар Франц Йосиф

в східній справі.

(+) Вчєра подали ми між політичними вістями телеґраму цісаря Франц-Йосифа вислану до турецького султана, а нині повертаємо ще раз до сеї многоважної події, щоби основнійше оцінити єї політичну досяглість.

Царгородські мирні переговори проволікали ся безконечно і справа неминучо вимагала, щоби єї приспінити. На се вплинули дві події. На внесене гр. Муравєва зробили європейські держави збірний крок, щоби спонукати Порту до податливости, а цісар Франц Йосиф вислав подану нами між політичними вістями телеґраму, яко відповідь на телеґраму султана в справі управильнення тесалійської границі. Цісар Франц Йосиф дораджує султанови в єго власнім інтересі і єго держави скорє заключене мира з Грецією на основі условій сформулованих в Царгороді європейськими амбасадорами а іменно з увзглядненєм предложенї комісією військових аташе граничної лінії, котра може бути найдалше ідучою уступкою, і кладе велику вагу на приверненє стану, котрий би давав Європі певну поруку мира і супокою.

Тим способом подано султанови рішучу пораду, за котрою він повинен піти чим скорше.

Тимчасом звіщають з Царгорода, що тамошні круги правительственні мали би велику охоту, навмисне з турецького боку проволікані переговори перервати і знов розпочати війну з Грецією, та що навіть султан мав висловити ся, що готов подкитувати услівя мира на Акрополі, наколи європейські держави не зроблять ніяких уступок. Султана уважають досьвідним і розумним політиком і трудно допустити, щоби він відозвав ся з такою погрозою. А всеж таки наслідком побід над Грецією згорділа Туреччина до того ступня, що здає ся їй можливим, ставити мирні услівя не тільки побідженій Греції, але й європейським державам.

Предметом мирних переговорів є три справи: управильненє тесалійської границі, високість воєнного відшкодованя і зміна капітуляцій. Остання точка менше важна, але дві перші становлять предмет спору. Вимаганє Туреччиною воєнне відшкодованє не відповідає ані троха фінансовій спроможности Греції, а замість управильнення тесалійської границі домагає ся Туреччина прямо відступленя Тесалії а бодай значної

частини того краю. Се останнє рішучє домаганє Туреччини стрітило такий самий опір рішучий з боку європейських держав. Бо вже більше як сто літ тому поставлено і піддержувано засаду, що раз визволенє зпід турецької власти населенє не повинно під ту власть вертати і наслідком сеї засади не може ані Тесалія, ані єї часть перейти знов під власть Туреччини. На сій точці мусить Туреччина стрітити ся з непохитним опором європейських держав.

З почином війни Туреччина зовсім не сподівала ся такої побіди, тимто в своїм маніфесті запевняла європейські держави, що не наміряє ніякого розширеня границь, а лише забезпеченя своєї поваги супротив Греції. Побіду завдячує Туреччина лише відосібнено слабой Греції. Туреччина повинна бути вдоволеня вислідом війни і рада, що завдяки інтервенції європейських держав мала она лише діло з грецькою армією а не з ким иньшим і що задля того могла всі свої сили звернути против Греції. Однак побіда довела Туреччину до гордості і она тепер бажає материяльно зруйнувати Грецію та витягає свою жадібну руку, щоби загарбати ще й край християнський. Європа має отже обовязок спинити ту загонистість Туреччини, бо лише Європі має она завдячити свої успіхи.

Телеґрама цісаря Франц Йосифа має задля того велику політичну досяглість. Єсть се приязна порада але може она бути в даних обставинах ультиматум. Султан звернув ся до цісаря в сій справі, а цісар дав єму відповідь, котра є не тільки приватною радою, але публичним документом, осторогою даною перед цілою Європою, а доказом того є оповіщенє сеї телеґрами. Є се незвичайна річ, що ледви вислав цісар телеґраму султанови, а вже казав єї зараз оповістити. В тим проявляє ся вся рішучість справи, позаяк султан мусить з тим числити ся, що тепер мати ме діло не з самою Грецією, а з Європою. З телеґрами виходить зовсім ясно, що європейські держави не думають ані троха відступити від условій покладених амбасадорами. Туреччина не може тут на нікого числити, а султан не може ані на хвилю сумнівати ся, що мав би розправу з цілою Європою, наколиб не вдоволив поданим домаганям.

Телеґрама цісарська має ще й иньше важне значінє. Она появила ся безпосередно після окружника гр. Муравєва і єсть доказом, що Австрія стоїть в сій справі в повнім порозуміню з Росією. Вісти з Берлина потверджують велике політичне значінє сеї телеґрами і она є дальшим доказом тєї солідарности, яку цісар Франц Йосиф зазначив своїм тоастом 27-го цвітня в зимовій палаті в Петербурзі. Єсть она виступом мира і познакою нового звороту в східній справі і доказом, що східне питанє буде мирно розвязанє.

ДОПИСЬ.

З Відня пишуть нам під днем 11 липня.

Вчєра відбула ся тут нарада більшої посілости німецької, котрій проводив гр. Освальд Тун. Предметом наради була обговорка положеня по-

літичного. Хотя доси хід наради не звісний, то однак резульат єї кульмінує в тим, що більша посілость німецька на разі — з тактичних *взглядів* — не може вступити в ніякі переговори в справі угоди чєско-німецької. Що належить ся розуміти під словами: *тактичні взгляди* — легко догадати ся. Шляхта німецька жде, поки напружені відносини в Чехії не уложать ся або — що імовірнійше — поки Німці-поступовці і націонали, піддавши ся вже цілковито під руку Шенєрєра, зовсім не скомпромітують ся політично. А до сеї компромітації їм вже не дуже далеко. Се, що нині — о скільки вже наспіли телеґрами з Хебу — они зробили в Хебі, можна сьміло назвати зрадою стану. Цілий Хеб як і участники забороненого віча прибрали ся вже в державні краски Німеччини. Перед статуєю Йосифа II і на комерсах, що відбули ся вечером, співано «die Wacht am Rhein» без всякої жєнади. Серце Німців пішло вже поза кордон австрійський. Демонстрації довершили то, чого ще не доставало. Ну, з таким сторонництвом неможливі ніякі переговори, а демонстранти доведуть вкінци до того, що льояльна більша посілость німецька мусить з часом відлучити ся рішучо від *такого* елемєнту. В Хебі верховодив Шенєрєр сам, а по при него Функе. Котрі ще послі німецькі взяли участь в демонстрації? — поки-що не звісно. Прийшло вже до того, що крім поліції і жанмів виступило вечером і військо і мусіло ужити оружя, хоч здає ся не порубано в Хебі ані одної голови німецької, ані не проколото ні одної груди німецької. Німці в таких разях держать ся стратегічної тактики Греків і подають ся скорєнько назад. Они воюють більше словами, а і органи безпечєнства суть в Хебі не такі брутальні як деінде. Демонстрація ціла скінчила ся проте лише на арештованях. Замітє і те, що межі зібраними були і агєнти політичні з Німеччини в ролі провокаторів. Віче в Цельовци відбуло ся спокійно. Там ухвалено лише резолюцію, в котрій сказано, що Німці альпейські піддержать Німців чєских в їх борбі проти розпоряджень язикових. Цікаве при тим, що Відєньчуки до всіх тих демонстрацій відносять ся досить рівнодушно. Єсли хто піднесе який заміт, то хіба в тим напрямі, що правительство без потреби заборонило Parteitag в Хебі. Man sollte ihnen die Freude gewähren! — так говорять Німці відєньські і може справедливо. Der deutsche Brustton не так дуже серіозний і завзятий.

З міністрів пробувають у Відни лише гр. Бадєні і бар. Гавч. Они, здає ся, ведуть цілу акцію політичну. Чи удасть ся їм приборкати хоч одну частину Німців, покаже недалека будучність. Але правительство не траить надії. Вчєра розійшла ся тут вість, що міністер Рітєр, автор реформи виборчої, працює тепер над проектом евєнтуальной зміни конституції. Здає ся однак, що се банька миляна. І теперішня конституція була би не сугірша, наколи би правительство і парлаєнт в справах національних руководили ся безвзглядно справедливо. Тількиж у нас бувало так завсїгди, що всяка більшість парлаєнтарна правила ся личним єгоїзмом і час свого верховодства визискувала завсїгди в свою користь, а на кривду меньшостий. Правительство знов з своєї сторони не розвивало потрібної енергії, щоби гальмувати надмірний єгоїзм верховодячих сторонництв. І нині Чехи, доборовши ся переваги, фантазують вже про ославянщенє Німців чєских. Річ Шварценберґа про державне право чєске занепокоїла Німців дуже. Молодий «червоний» князь долив

олію до огня, що і так горів ясною полумінню. Він говорив щиро, хоч дуже неполітично.

Чи правительство думає о дальших переговорах? — се питанє треба поки-що полишити без відповіді. Оно вправді заявило в комунікаті до «Fremdenblatt-у», що не відказує ся від дальших проб на тім поли, але чи буде з ким переговорювати? Впрочім, то вже его голова не нам журити ся.

Огляд книжок і часописий.

Die Sozialdemokratie in Theorie und Praxis oder ein Blick hinter die Coullissen. Von Teodor Lorentzen.*)

(Дальше.)

Диєти проводирів соціялістичних. Їх ціли.

З наведених нами фактів показує ся, що проводирі і головні агітатори соціялдемократів не тільки побирають гарні пенсії і мають значні маєтки, що не до лиця пролетарям, але й агітатори 5-ої або 6-ої ранги по містах провінціальних кажуть собі за свої труди, особливо підчас виборчої акції платити денні диєти по 10 марок і кошти подорожи. Коли такі агітатори денебудь при вартаті або у фабриці могли заробити тиждево ледво 20—25 марок, дістають они денно за агітацію 10 марок і кошти подорожи! Очевидно се приманює і спонукує крикливі індивідуа пускати ся на таку дорогу легкої наживи.

Однак сею агітацією не в силі они зовсім поправити долю робітників. Але вернім до того, які ціли має соціяльна демократія. Бебель на початку 70-их років висловив виразно ось що в брошурі «Наші ціли»: «Маємо дві дороги, що би дійти до нашої ціли. Одна є: по утвореню соціялдемократичної держави виперти помалу з підмогою законодавства приватні підприємства. На ту дорогу можна вступити, коли інтересовані круги, проти котрих звернений соціяльний рух, зрозуміють се задалегідь і дорогою компромісу будуть старати ся довести до свого упадку яко кляса експлуатуєча і до переходу яко рівні до загалу. Друга дорога коротша, але насильніша, се було би вивлаченє і усунєнє приватних підприємств в одній хвилі, менше о те, якими способами!»

Здавало ся отже, що приватним підприємцям має бути полишений вибір одної з тих доріг, але Лібкнехт, побіч Бебля головний проводир партії, каже: «Думайте, що хочете, робіть, що хочете, панове, але мусите з тим освоїти ся, що революції не виминете!» А на иньшій місци той сам проводир каже: «Нам зовсім не впадає на думку, відраджувати від революції; бо хто бажає нової суспільности, мусить передовсім бажати знищенє старої держави!» А до того додає В. Браке з Бравншвайгу: «Позаяк малу маємо надію, осягнути се мирною дорогою, тимто підготовляємо осягненє сего насильним способом!» Так говорили соціялдемократи до 1878 р., а відтак під напором соціялістичного закона старали ся злагодити свої погрози і говорили: «Революції не треба брати в розуміно борби косами, але в науковім значіно». Тепер хотіли би соціялісти ухитити ся за добрих патріотів, але ще всім живо в тямці остали слова Бебля висказані в парламенті 14 цвітня 1871 р.: «Париска комуна поступала декуди з таким уміркованєм, як у нас в Німеччині в даних обставинах ледви можна би осягнути». А се відома річ, що парискі комунарди мордували і палили, що могли а навіть нафти уживали яко зброї воєнної. Колиж се видає ся німецьким соціялістам уміркованим поступованєм, то можна собі решту додумати і можна знати, чого по них сподівати ся.

Соціялдемократичні проводирі бажануть отже такої держави соціялістичної: земля, дом, гроші, всі наряди і заводи, всякі оццадности — все те має стати власністю держави соціялістичної. Тим способом ся держава стане одиноким властителем і одиноким підприємцем. Всяка робота, всякий інтерес на власну руку устає. Так мусить бути, инакше все будуть капіталісти, а скоро буде робота на власну руку, то все найдуть ся такі, котрі зпоміж загалу видобудуть ся на верх.

Тимчасом як раз приклад гарматного ко-

*) Див. Ч. 145.

роля Крупа в Ессен суперечить тим выводам соціялістів. Его батько був звичайним ковалем а положив основу до найбільшого підприємства в Европі. Але що такі підприємці мають як раз тепле серце для робітників, се доказують добродійні інституції у заводі Крупа. Скоро лише стало ему добре поводити ся, почав він дбати про долю робітників. Передовсім подбав він о дешеві і здорові мешканя для них. В заводі працює 30.000 робітників, а число душ з родинами доходить до 100.000. Крупа довів до того, що є 4000 мешкань, в котрих має місце 27.000 людей. Наєм дуже дешевий, а капітал в се вложений дає лише 2-4 проценти.

Він подбав також, щоби робітників не вискувано заложеном консумових спілок, де дістають добру і дешеву живність (за 2 феники склянку кави, а з цукром і булкою за 5 феників). Жінки робітників дістають машини до шитя на рати по 3 марки місячно.

Також устроєно купелі, шпиталі, бараки для епідемічних слабостей, каси хорих о много користійші як приписує закон, і т. п. За річну вкладку 1 марки 25 феників до каси хорих може ціла родина мати безплатно лікаря і ліки. Каса пенсий для вдів і сиріт подає за малу вкладку значну пенсію, а фірма Крупа доплачує до сеї каси 1/4 мільона марок! Иньші роди убезпечєня дають також робітникам значні користі і пільги.

Шкільництво находить ся в найкращім стані. Окрім звичайних народних шкіл, є школи для термінаторів, для жіночих ручних робіт, для домашнього господарства. Наука безплатна.

Час роботи у фабриці від 6 до 6 години з дво годиною перервою. Діти і жєнщини виключені від роботи фабричної.

З нагоди національних ювілеїв німецької держави жертвував Крупа для робітничої каси пенсийної мільон марок.

Далі буде.

Руска школа рільнича

в Кіцмани.

Буковинський Виділ краєвий оголосив в господарській газеті «Селянин» (видаваній по німецьки, по руски і по волоски) «відзив», котрий безперечно зацікавить і наших читалів. А що черновецька «Буковина» додала до сего відзиву ще й кілька своїх гадок важних так само і для наших селян господарів, то повторимо тут як той «відзив» так і гадки «Буковини». У «відзиві» буковинського виділу краєвого каже ся:

Дня 1. листопада 1897 р. відкривють рільничу школу в Кіцмани, котра має за ціль молодих людей, головно селянських синів, що скінчили народну школу з добрим успіхом, теоретично і практично в той спосіб виобразовати, щоби они могли селянську господарку самостійно, рационально провадити.

Наука буде трєвати 2 літа. Кождий шкільний рік буде трєвати по 12 місяців з короткими перервами на Різдво і Великодні свята. Рік зачинає ся 1. падолиста а кінчить ся 30. жовтня.

Викладовий язык в Кіцмани є руский, однак всім тим ученикам, котрих матерним языком єсть німецький язык, буде уділяти ся наука по німецьки. Рільничі школи єуть інтернатами і кожда із них устроєна для 20—24 вихованців, котрі дістануть квартиру і харч. Потрібне біле і одежу мусять вихованці з собою принєсти. Вихованці єуть двоякого рода. Одні з них дістануть свободні місця і за них будуть оплачуватись розходи на науку, на харч, квартиру, отопленє, освітленє, пранє біля і в случаях легкого захорования розходи на лікаря і аптику з краєвих гроший або з осібних фундацій. В школі оуде пять свободних місць, на котрі буде завчасу розписаний конкурс. Другого рода вихованці будуть за суму 120 зр. річно, платних в чотирох місячних ратах з гори, діставити то само, що і вихованці на свободних від оплати місцях.

Услівя прийняті в рільничу школу є слідуєчі: 1. рік від 14—16 літ. Старші або молодші кандидати будуть лиш в особливих випадках, увзглядені. 2. заявленє родичів або опікуна, що жєлають собі прийняті кандидата в школу, дальше що в випадку прийняті на платне місце, обовязують ся платити установлену суму в припи-

санях термінах точно, наконець, що піддають они всецїло свого сина чи пупіля дисциплінарним приписам школи; 3. свідочтво окінченя з добрим успіхом народної школи; 4. свідочтво здоровля виставленє громадским, а потвердженє ц. к. повітовим лікарем.

Просьби о прийняті з доказами, що услівя для прийняті посідають, мають кандидати перед початком шкільного року предложити лично дирекції тої школи.

Наука обнимає слідуєчі предмети: I. предмети загального образования: а) наука релігії; б) матерну мову; в) німецьку мову; г) рахунки; д) геометрию і рисунки; е) науку о землі, географію і історію Австрії а спеціяльно Буковини; II. предмети для підстави науки рільництва: а) наука природи і б) натуральну історію; III. фахові предмети: а) наука о будові рослин; б) наука о продуктивности звірят; в) наука властивої господарки; г) наука о удержаню здоровля звірят; д) наука о законах; е) наука лісового господарства.

По можности буде також уділяти ся наука музики, співу і гімнастики з правами в гашєно пожарів. Практичні науки будуть обнимати область цілого сїльського господарства а також науку робіт зручности і будуть уділяти ся в той спосіб, що ученики, розділені на партії будуть всі роботи самі виконувати. Крім того будуть показуватись ученикам машини і спосіб обходженя з ними (розбиранє, чищенє, направи і т. п.), способи засіваня, збираня і перехованя розличних родів хліба, способи ходженя коло гною, плеканя худоби, хову і кованя коний, способи обходженя з молоком і перетворюваня молока, господарска бухгалтерия, роботи в огороді і саді і т. п. При тім будуть обясняти, длячого одна метода лутша, а друга гірша. В часах свободних від науки і других робіт будуть ученики занятись в вартатах столярским, різбарским (шницерским), стельмахским ремеслом, будуть учити ся також кошикарства і робіт римарских.

До сего додає «Буковина» від себе:

«Дістанемо рільничу школу в Кіцмани. Край дав на неї гроші, вибудували єї гарно, дали шмат поля і будуть там виховувати річно 24 господарських синів. Коби лише нашло ся тільки батьків-господарів, що дадуть тамки своїх дітей. По иньших рільничих школах жалують ся на те, що заледви половина учеників рільничих шкіл походить із хліборобского стану, тай то по більшій часті сини передміщан, що по при малу господарку займають ся якимсь промыслом, як годівлею свиний, молочарством або якимсь ремеслом; часто селянських синів є заледве десята або двацята часть. Але чи хоть з тої дрібки виходить яка користь для поправи селянської господарки? Ні, не виходить, бо звичайно вихованці рільничих шкіл вчать ся не на то щоби вернути на батьківський кавалок ґрунту, бо він за малий, або родина за численна, але на то, щоби уступити ся з него та зробити місце своїм братам та сестрам. Школа рільнича звичайно витворює економів, ад'юнктів і т. п. для двора, але не правдивих самостійних господарів. Щоби і з нашою школою в Кіцмани таке не стало ся, треба дати можливість вихованцям тої школи заводити самостійні господарства. Втогді справді они могли би причинити ся дуже для піднесеня рільництва і індустрії рільничої в краю, стали би приміром і учителями нашого селянства, бо би жили і працювали разом з ним».

Вісти політичні.

По заяві «Fremdenblatt-а» могло здавати ся, що угода чєско-німецька рішучо розбила ся і що правительство не думає єї на ново підіймати. Тимчасом появил ся новий комунікат в «Fremdenblatt-і», з котрого довідуємо ся, що правительство мимо дотеперішних неповоджень, не понєхало докладати на ново всяких старань коло доведеня до угоди в Чєхах. Правительство думає уряджувати яzikові справи законодатною дорогою. Гадка ся була би дуже щасливою. Однак з заяви в «Fremdenblatt-і» годі співзнати, якою то законодатною дорогою хоче правительство управити яzikові відносини, чи в Раді державній, чи в краєвих Соймах. А ся квестия, де мають рішати ся яzikові справи, є дуже важна для тих народів, що завдяки нинішній ордина-

цій виборчій мусять остати по краєвих Соймах в меншості.

В кабінетовій раді, як доносять *дзєвники*, мають зарисовувати ся два супротивні напрями в справі подій в Чехах. Ситуація має бути дуже неясною наслідком становища, яке займають міністри Гави і Гляйсена.

Півурядові *дзєвники* німецькі обговорюючи послідні події в Хебі, про котрі містимо днесь особну допись з Відня, заявляють, що хотіли б не знати як сприяти Німцям, то все таки належить осудити тактику в Хебі. Дуже то небезпечно є перекидати політику на брук. На тій дорозі може она легко вислизнути ся з рук тих, котрі хотять нею руководити. Є се рух по похилій площі, котрий може довести серед даних обставин до ситуації, над котрою буде запізню придумувати ся.

Оноді зібралася у Відні вірноконституційна більша посілість на нараду. Нарада відбулася під проводом гр. Освальда Туна і в його комнатах. По кількогодній дебаті ухвалено таку резолюцію: Розпорядження язикові спонукали одну сторону до обструкції парламентарної, грізної для держави, а другу сторону не заспокоїли, лиш викликали в ній жаданя, котрі переступають всякі границі того, чого доси жадано з тої сторони. Вірноконституційна більша посілість завсідги буде поспирати заходи около розширення конституції після духа часу, але разом з всею силою мусить стояти в обороні конституції, бо єї захитанє може захитати всею монархією і єї державним становиском. Відзивають ся тепер голоснійше, ніж давнійше, жаданя, щоби поладити відносини національні і автономічні, а передовсім справу язикову, котру через язикові розпорядження так нещасливо скомпромітовано. Се вкладає на правительство обовязок винайти нову позитивну підставу до діланя, котре могло би успокоїти розірені уми. Обовязком правительства є пошпирати всякі поважні кроки, роблені в цілі усунєня національних спорів. Вірноконституційна більша посілість узнає конечність спільного життя різних народностей в Австрії для котрих треба також понести деякі жертви; але при нинішнім стаї річи треба правительству пригадати, що німецький наїд сповняє лише свій обовязок, коли боронить запоручених єму конституцією прав на удержанє і плеканє своєї народности і мови перед замахами, котрі ідуть по-за межі законів. З другої сторони годї згодити ся з таким способом оборони, який вже кілька разів проявив ся, що внутрішні спори виволікано по-за границі держави.

В дальшій змістї тої резолюції говорить ся, що правительство ступає на хибну дорозу, коли думає патріотичні рухи придавати поліційними розпорядженнями, заборонами зборів і тайними інструкціями. Вірноконституційна більша посілість буде виступати рішучо в обороні Німців, сих найстарших синів серед родини австрійських народів, але при тїм не живить ніякої ненависти ні упередження до інших народностей.

Бюро Вольфа доносить, що цїсаря Вільгельма проходжуючого ся по покладі корабля, спадаюча ливна ударила єго так сильно в лїве око, що око закервало ся. Стан здоровя має бути добрий а оку не грозить ніяке небезпеченство. В подорожи до Росії буде товаришити цїсарєви Вільгельмови кн. Гогенльогє і Більов. »Dresdener N. Nachrichten« видять в покликаню Більова до поїздки з цїсарем близький упадок кн. Гогенльогєго, а Більова єго наступником.

»Kölnische Ztg.« на підставі — як упевняє найвіродостойнішших жерел — доносить, що російска дипломатія зразила ся до султана за єго відклик до австрійського цїсаря і за довірочні ради, котрих подібно шукав у цїсаря Вільгельма. Амбасадор Нелїдов не зумів опанувати надшаха і для того буде перенесений до Риму, а єго місце займе Зиновєв. Горойженє Туреччини при покових переговорах поставило єї тепер в положенє з року 1879.

Сли єпоукій з Грецію не заключить ся в

кількох днях, то амбасадори розвяжуть конференцію і полишать події їх власному ходови. Дипломатія російска не сподївала ся того, на підставі рапортів Нелїдова уважала Туреччину за так слабосильну, що не побідить Греції і числила, що опанує єї ще тіснійше своїми впливами; тепер же видячи, що Туреччина може видерти ся з російської опіки, що по побїдах воєнних дипломатична побїда оживила би єї на довго, думає, що потреба єї тепер добити. Здає ся, що ті вїсти є тільки пострахом для Туреччини, щоби не хитрила а вже раз покінчила поковї переговори.

Новинки.

— **До ради повітової** в Жидачеві при виборі дня 5-го липня перейшла з меншої посілости одноголосно листа руска. З міст вибрано судию Д'Абанкурта і геометра Кіліяна, 2 жидів, 10 членів ради належить до більших посіlostей.

— **Новий обструкціонїст.** Посол Данєляк склав 8-го липня в Величчі посольське справозданє. Говорив багато о своїй діяльності у Відні, багато о газетках *Wiener, Psczółka* і закінчив, що не лишає ся єму нічого иньшого, як в осєни розпочати обструкцію на власну руку.

— **Ще раз Давидів.** Антона Гюка, обжалованого о тяжке ушкодженє тіла комісаря Попєля, засудив оногдї львівський трибунал на кару тримісячної в'язниці. На Гюка зібрали ся обтяжаючи позначки доперва підчас давидівської розправи і для того тепер доперва станув перед судом.

— **Фабрика калїв.** З України доносять о страшнім відкритю, доконанім на ярмарку в Торговиці. Коли жєбраючи діди і баби усадовили ся на своїх місцях, одна дівчинка, калїка, удержувана дїдом »на приману«, пізнала в переходячій жінці тітку, котрій пірвано єї перед двома тижнями. Жєбраки не хотїли віддати дитини, отже повстало збїговиско і що за тим їде арештованє дїдів. Зарядженє слідство викрило формальну фабрику калїк: дітям винимано очі, викривлювано пальці, витягано стєгна, словом, здоров'я роблено калїками. Слабих, що умиралї підчас »операції« кидано на поталу звїрятам. Зїзнаня дїтвори були дуже потрясаючі.

— **З голоду.** В Чехах, в містї Карлово, найдепо на дорозі без памяти лежачого молодого мужчину і переведено єго до шпиталю, де показало ся, що нещастний омлів в наслідок голоду. Є то маїстер фармації, що від довшого часу не мав занятя, а від трєх днів не їв нічого.

— **Самоубийство.** У Відні застрілив ся в купели староста долїшно-австрійського повіта Горн, др. Ернєст. Зелїг. Причиною була довша нервова недуга. Зелїг належав до найосібнішших урядників, був почетним горожанином кількох громад, а цїсар німецький в часі свого побуту в Шварценав надїлив єго ордером червоного орла. Між населєнем свого повіта мав покійний дуже велике довірє і любов.

— **Самоубийства.** Жовнїр 30 п. п. іменем Заячковський застрілив ся у Львові вистрілом з карабіну. — В Перемишлї відобрав собі жите дня 5-го липня вистрілом з револьверу поручник Ярослав Індрак. — В Тїпїні застрілив ся Франц Томан, жовнїр 54 п. п. — В Перемишлї дня 8-го липня отруїв ся карболовою кислотою Антїн Чїхна, послугач залїзничий.

— **Фальшивник векслів** Медлїнгєра зловлено минушої пятниці в Мараморош-Сигот на Угорщинї. Зразу угорські часописи іменовали єго почтовим офіційном зї Львова і пустили сплетню, будьто би він украв на львівській почтї кількадесят тисяч. Однакож ся чутка показала ся зараз неправдою а виявило ся натомість, що Медлїнгєр сфальшував векслї на 58.000 злр. на шкоду одного фінансїста зї Львова. Щоби уникнути бачного ока поліції, украв ся сей заводовий фальшивник в якїсь замкнений комірці і навіть заосмотрив ся в поживу на кілька днів. Одвєк один невїрний приятель зрадив єго в сей спосіб, що тайком забрав Медлїнгєрови всі компромїтуючі листи і продав їх за поважну суму пошкодованому фінансїстови.

— **Самоубийство.** Дня 7. липня на полях межі Зачєрнєм а Ясьонкою вистрілом з револьверу позбавив ся жита, а не як *дзєвники* фальшиво донєсли, що умер нагло, Мєчислав Семигїнівський, 26-літній син посла до сойму п. Володим. Семигїнівського. Тїло нещасного привезено до Ряшева а відтак до рідного місця, щоби похоронити єго в родиннім гробі. Померший був заручений з п. Дємбїньскою з Кракова, а слюб мав відбути ся за місяць.

— **За моє жито.** Н. Кузьо, експрес, мешкаючий при ул. Спадистїй ч. 5, взяв до себе на ніч пняного лєокаєя Івана Скочилиєса, котрий виходячи рано, подякував господарєви в той спосіб за гостину, що забрав єго срібний годинник. і процав як камїнь у воді.

— **Антисемїтизм в Румунїї,** котра по Угорщинї була краєм найбільше філосемїтским, розширяє ся дуже скоро, так що нинї вже єя характеристика успособленє Румунів подати можна антисемїтизм і коло него ненависть до Німця. Але за Німця уважаний є в Румунїї кождий чужинець і є трактований з погордою, доки не виборє собі признаня.

— **Забобони китайські.** Англїйський *дзєвник*, виходячий в Китаю *Tiensi Times*, доносить, що серед нисних верств китайського населєня панує не даюче ся нічим викорїнити переконанє, що Европєцї, будуючі залїзницю в Небєсній державі, під кождий залїзничий поклад кладуть тїло дитини, а то для запєвненя трєвалости будови. Кружать вїсти, що російський посол в Пекинї зажадав від катайської цїсарєвої доставленя єму 2.000 дїтий для повисної цїли. З тих байок користають хїньскі розбїшаки дїтий, щоби скинути з себе відвїчальність на зненавиджєних Европєйцїв за вєї дїти, що їх крадуть родичам.

— **Геройска жєнщина.** З Фогаша в Семїгородї доносять о такїй пригодї: Перед кількома днями в громаді Іленї викликала відвага одної волоської жєнщини велике вражєнє. Скажєний пєс напав на єї двоє дїтий а відтак відкусив і її самїй палець. Аж тепер побачила та жінка, що пєс скажєний і що супротив того грозить велика небезпечність дітям, котрих кільканайцятєро стояло і приглядало ся пєсови. Не надумуючись, вхопила відвжєна жінка пєса за уха і держала єго довгий час у воздуху, аж доки не надїбгли на єї крик люди і не убили скажєного звїря. Жінку і єї обоє дїтий відослано зараз до Пастєрївського інституту в Будапєштї.

— **Трафіла коса на камїнь.** Тяжко було підїйти славного короля дїяментового Барнато (що скінчив недавно самоубийством) а однак удало ся се одному пасторови. Одного разу мїлїонер дістає благальний лист від незнакомого єму пастора, в котрїм тойже нарікає, що стратив цїлий свїй маєток на акціях банку Барната, що унали з 2³/₄ фунт. на 1¹/₂ і аєлює до людських чувств Барната. Мїлїонер власноручним листом завідомлює просячого, що виїмково єму викупить акції по первїстній цїні. Одержавши лист, пастор безпроволочно телеграфує до свого мєклєра: »Пронї купити менї 500 акцій Барната по бїжучїй цїні, се є по 1¹/₂ фунт. і вимїняти їх сєйчас в банку »Barnabo Brothers« після курсу 2³/₄.«

— **Свиньське щастє.** Один господар в окресности Мільо купив на торзї свиню і відтак зарїзав єї. В жолудку зарїзаної свинї найшов металевий пуляєс а в нїм два банкноти по 1.000 франків. Пуляєс був трохи заржавілий але банкноти перєховали ся були цїлком добре. Чиж се не свиньське щастє!

— **Сумний випадок** переїханя лучив ся оногдї у Львові на ул. Зелєній. 50-літній візник, Іван Токар, їдучи возом наладованим цєглою, станув на улиці, щоби поправити на кони роз'їздану упряж. Нога похованула ся і Токар упав під власний віз. Колесо воза переїшло через праву ногу мязджучи єї цїлковито, так, що висїла лише на перєрваних стєгнах і жилах. Поготівлє ратункової стації відвєзло єго до шпиталю, де ногу сєйчас відтєто. Стан хорого наслідком ушлїву крови дуже грізний.

— **Новий Сєволя.** Петро Ачїярїто справник замаку на короля Гумберта, довідавши ся у в'язниці о арештованю анархїста Нозєллї під закидом єпільництва в замаку, мав кликнути: »За невїнність Нозєллї сєм готов вложити руку мою в огонь«. Сказав і учинив. Запалив книжки, які дали єму до читаня, і до половини спалив праву руку.

Іменованя перенєсеня, відзначєня і конкурси.

— **Іменованя.** Міністер скарбу надав податковому поборцєви Клим. Вахнянінови ad personam VIII кл. рангї і іменував поборцїв: Мар. Лєохмана, Лакє. Білоруского, Кар. Дзюру, Вільг. Сою, Стан. Скибїньського, Володїсл. Навратїля, Вас. Гєцьова, Войт. Сасовського, Стєф. Садовського, Йос. Вєлдїча, Мар. Лучкєвича і Йос. Утпїка контролєрами головних урядїв податкових.

— **Презенту** на парохїю сьв. АА. Петра і Павла у Львові, одержав о Евг. Шухєвич, дотеперїшний парох в Красові.

Веснянки

прищипки, утробяні плями вигубляє успішно в дуже короткїм часї, від давна випробований

Crème Iris

161 8-2 Д-ра Whytt'a

Цїна слоїка з приписом ужитя 80 кр.

Тільки правдивї з підписом Д-ра Whytt'a.

Головний склад в аптїці

Жигм. Ружєра

під »Срібним орлом« у Львові.

Набути можна
в головнім складі

Винкентія Кучабинського

Львів,
улиця Коперника.

На памятку 300-літнього ювілея сьв. Церкви рускої

вийшов

МОЛИТВЕНИКЪ

для христіанъ католикѡвъ обряда руского

під заголовком:

„СВЯТАА СВЯТЫМЪ“

1896.

Львѡвъ, Накладомъ В. Кучабинського.

133 4—10

Найновіший сей Молитвеник беручим его в руку представляє ся користно вже своїм внішнім видом. Формат книжки зграбний і удатний; друк чистий і гарний; папір добрий; коректа старанна; численні образки і відтиски украшають текет; надписи над сторонами улегчають перегляд книги.

Молитвеник сей, переглянений і поправлений власною рукою *Бго Емінецій Пресвященного Кардинала Митрополита*, содержить в собі в найпрактичнійший спосіб зібрані моленя для ужитку так Церковного як і домашнього, а іменно:

1. Службу Божу або Літургію С. Іоанна Златоустаго з молитвами іерейскими.
2. Цілу Утреню і Вечерню в незмінних їх частях.
3. Додатки змівні до сих Богослужень, як Тропарі, Кондаки, Богородичні і Антіфони на всі праздники урочисті в році.
4. Обширно зложене приготовлене до Сьв. Сповіді і Сьв. Причастія разом з Псалмами покаянними.
5. Молитви обичні з частию Катехизмовою.
6. Молитви ранні і вечірні від СС. отців зложені, з церковно-славянського на руске толковані.
7. Три акафисти: Ісусу Сладчайшому, Пресьв. Діви Марії і С. Николаю.
8. Параклис або Молебен до Пресьв. Діви Марії.
9. Пятьдесять ріжних Молитов на всяку потребу в бесіді рускій.
10. Парастас за померших.
11. Пісні набожні і Коляди.
12. Календар церковний і Пасхалія.

Текет церковно-славянський заосмотрений численними объясненнями, при труднійших місцях подані переводи. Окремі части Богослуженя поовначовані наголовками. Книга призначена для осіб ріжного стану, так для мужчин як і невіст, так для молодежи як і для старців; а цілю єї — помножене слави Божої, возвишене С. Церкви і людске спасене.

ЦІНА КНИЖКИ:

оправа в полотно англійске	85 зр.	оправа в шкіру з окутем і клямрою і золотими берегами	1-70 зр.
„ в півшкіру	1— „	„ в шкіру з золотим берегом	1-80 зр.
„ в півшкіру з окутем і клямрою	1-20 „	„ в аксамит з золоченнями	2-50—3-50 зр.
„ в шкіру	1-20 „	„ в слонову кість	2-50—3-50 зр.
„ в шкіру з окутем і клямрою	1-40 „		

При більших затребованях, почавши від 10 екземплярів відступає ся 20% рабату.

Набути можна в головнім складі Винкентія Кучабинського ул. Коперника, Львів.

Спеціалітет обуви непромакаючої власного винайденя!

ІВАН ЯРИМОВИЧ

склад і рукодільня обуви мужескої, дамскої і для дітей
у Львові, пл. Бернардинська ч. 10.
(напроти ул. Пекарської)

має честь повідомити отсим Вп. Публіку, що вирабляє **ОБУВЕ НЕПРОМАКАЮЧЕ** власного винайденя, з всякого рода шкір, як: **Обуве мужеске і дамске, також чоботи** з хольявами тревалі, надмірно, легкі і по цінах дуже приступних.

Також приймає до відновленя і направи **Кальшів і Плащів** кавчукові, всякі **гумові приряди** як також зельованя обуви кавчуком.

Всякі замісцеві замовленя виконує в можливо як найкоротнім часі. Дякуючи за дотеперішні ласкаві взгляди, і поручаючись на дальше, остаю з глибоким поважанем **Іван Яримович.**

129 7—10

Спеціалітет до направи кальшів і плащів кавчукових.

ЗМІНА ЛЬОКАЛЮ

з улиці Хорущини число 14
на улицю Чарнецкого ч. 1.

Фердинанд Відт

годинникар

у Львові, ул. Чарнецкого
число 1.

виконує всі роботи входячі в обсяг годинникарства

заразом удержує склад годинників і зеґарів з перворядних фабрик заграничних з гарантією і по **уміркованих цінах.**

Замовленя з провінції виконує як найточнійше. Направа зеґарків і зеґарів заразом антиків з **2-літною гарантією.**

132 3—10

Робітня кравецка

АНДРЕЯ КОБІЛЬНИКА

у Львові

улиця Сикстуська ч. 30.

приймає всі замовленя на мужеску одіж, також для 125 7—10

Всч. Духовенства

і виконує красно, скоро і дешево.

Перший руский склад і робітня виробів
ножівничих власних і англійских

під фірмою

Іван Ляврук

поручає

Бритви, ножички, сцизорики, трокарі і пуцадла для худоби, ножі і ножичі огородові, ножі столові і кухонні, і ріжні вироби ножівничі.

Приймає бритви до остреня і обтягання і всілякі замовленя так в місци як і з провінції виконує як найскорше і найдокладнійше.

Дякуючи за дотеперішні взгляди прошу поважаних родимців о такі і на будуче

з поважанем

Іван Ляврук, ножівник

128 10—10

ул. Галицька в. у Львові.

Фр. Іхньовський

(з Кракова)

у Львові, ул. Баторія ч. 6.

Поручає звісні з доброты а не уступаючі в смаку праским шинки, крайні і сікані ковбаси, і всякі иньші виробы входячі в область масаретства.

Товари виробляє з сьвіжого і чистого мяса.

Висилка на провінцію зі значним рабатом, котру виконує ся відвоттно. 124 7—20

ГАЛИЦЬКИЙ

КРЕДИТОВИЙ БАНК

приймає вкладки на

КНИЖОЧКИ

і опроцентовує їх по 3 30—?

4 1/2% на рік.